НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 49-354-04-156
Дата 19 / 07 2023 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

42
17

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, правим предложение за изменение и допълнение на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., № 49-302-01-44, внесен от Министерския съвет на 5 юли 2023 г., както следва:

1. Параграф 14, т. 11 се изменя така:

„11. В чл. 213, ал. 1, т. 5 се създава изречение второ:

„Петдесет на сто от трудовото възнаграждение за разликата между средната работна заплата за предходната година, по данни на Националния статистически институт, публикувана на интернет страницата на Националната агенция за приходите, и минималната работна заплата.“

2. Параграф 15 се изменя така:

„§ 15. (1) Започналите до обнародването на този закон в „Държавен вестник“ превози на стоки с висок фискален риск, които завършват след обнародването му, не подлежат на задължително предварително деклариране по чл. 127и, ал. 1-4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Превози на стоки с висок фискален риск, за които доброволно предварително са декларирани данни по реда на чл. 127и от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, до обнародването на този закон в „Държавен вестник“, се извършват/довършват по досегашния ред.“

3. Параграф 16 се изменя така:

„§ 16. В тримесечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ министърът на финансите привежда в съответствие с него наредбата по чл. 127з от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. До привеждането на наредбата в съответствие с този закон правилата на действащата наредба относно доброволното предварително деклариране на стоки с висок фискален риск се прилагат съответно за задължителното предварително деклариране.“

4. В § 22 се правят следните изменения и допълнения:

а) Досегашният текст става т. 1.

б) Създава се точка 2:

„2. Чл. 62, ал. 6, т. 9 се изменя така:

„9. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по чл. 143е, ал. 6, чл. 269г, ал. 2, чл. 269л и чл. 269с от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“

5. В § 23 се правят следните изменения и допълнения:

а) Досегашният текст става т. 1.

б) Създава се точка 2:

„2. Чл. 91, ал. 2, т. 9 се изменя така:

„9. изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по чл. 143е, ал. 6, чл. 269г, ал. 2, чл. 269л и чл. 269с от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.“

6. В § 24 се правят следните изменения и допълнения:

а) В чл. 209а се правят следните изменения и допълнения:

аа) В ал. 1, т. 3 думите „въз основа на конкурс“ се заличават.

бб) В ал. 2:

ааа) Точка 6 се изменя така:

„6. разполага с електронен носител на ваучер за храна, който отговаря на следните изисквания:

а) съдържа уникален идентификационен номер, който позволява индивидуализиране и проследяване на електронния носител;

б) съдържа фирма на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ ;

в) съдържа фирма, единния идентификационен код определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ на работодателя;

г) съдържа изрична забрана за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) съдържа изрична забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия чрез ваучери за храна на електронен носител;

е) съдържа срок на валидност на електронния носител, ако е приложимо;

ж) съдържа думите „ваучер за храна по чл. 209а от ЗКПО“ и „валиден само в България“.

ббб) Създава се т. 7:

„7. разполага с техническа готовност, удостоверена от министъра на финансите, съгласувано с Българската народна банка, за издаване на ваучер за храна на електронен носител, включително по отношение на това, че ваучерите за храна на електронен носител:

а) предоставят възможност за проследимост на трансакциите;

б) поддържат възможност за идентифициране на фирма на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

в) поддържат възможност за идентифициране на фирма, единния идентификационен код определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ на работодателя;

г) поддържа технологично ограничение за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) поддържат забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия по сключен договор с издателя на ваучера;

е) поддържат възможност за проверка на уникалния номер на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на електронен носител, както и дата на издаване на заповедта на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна;

ж) използват публично документирани средства за техническа защита;

з) съдържат технически ограничения за използване извън територията на Република България;

и) отговаря на други технически изисквания, определени с наредбата по ал. 6.

вв) В ал. 3:

ааа) в основния текст думите „въз основа на конкурс“ се заменят с „след съгласуване с Българската народна банка по отношение на съответствието с изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи“;

ббб) в т. 1 думите „8 и 9“ се заменя с „8-13“;

гг) В ал. 6 думите „провеждане на конкурса, за“ се заличават и накрая се поставя запетая и се добавя „съгласувана с Българската народна банка“;

дд) В ал. 8 думите „разплащане по банков път с“ се заменят с „погасяване на задължения към“;

ее) Създава се нова ал. 9:

(9) Когато сетълментът на платежни операции, извършени с ваучери за храна на електронен носител, се извършва от лицензиран от Българската народна банка системен оператор на система с окончателност на сетълмента, обработваща платежни операции, свързани с карти, операторът на ваучери, когато не е лицензиран доставчик на платежни услуги, сключва договор с банка, платежна институция или дружество за електронни пари, лицензирани от БНБ, или с клон на банка, платежна институция или дружество за електронни пари, извършващ дейност на територията на Република България.

жж) Досегашната ал. 9 става ал. 10 и думите „платформа или“ се заличават.

зз) Създават се ал. 11-15:

(11) В случаите по ал. 9, системният оператор не може да налага допълнителни ограничения на операторите на ваучери за храна извън предвидените в този закон и актовете по неговото прилагане и не може да прилага различни ценови условия за различни оператори на ваучери за храна и търговци.

(12) Оператор на ваучери на храна не може да налага допълнителни условия за сключване на договор с работодател извън предвидените в този закон и актовете по неговото прилагане.

(13) За ваучера за храна на електронен носител и за плащанията, извършвани с него, наетите лица не заплащат комисиони и такси.

(14) Производител или разпространител на терминали и устройства, използвани за платежни услуги, не може да налага ограничения за използване на ваучери за храна на електронен носител в случаите по ал. 9.

(15) Министърът на финансите може веднъж годишно, в срок до 1-ви март, да определя максимален размер на комисионната за участниците в издаването и използването на ваучери за храна на електронен носител. Определените максимални размери влизат в сила от следващата календарна година.

б) В чл. 214 в заглавието накрая се добавя „на хартиен и електронен носител“.

в) В чл. 277а, ал. 3 след думите „за отпечатване“ се добавя „и/или издаване“ и след думите „ал. 6“ се добавя „и по чл. 209а, ал. 6“.

г) В чл. 277б след думите „оператор на ваучери за храна“ се добавя „на хартиен носител и/или на електронен носител“.

д) В чл. 277в след думите „оператор на ваучери за храна“ се добавя „на хартиен носител и/или на електронен носител“.

е) В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

аа) Точка 36а се изменя така:

„36а. Ваучери за храна на електронен носител“ са платежни инструменти, които могат да бъдат използвани само по ограничен начин и отговарят на условията по чл. 2, ал. 1, т. 11, буква „в“ от Закона за платежните услуги и платежните системи, предоставени чрез работодателя на работниците и служителите, включително на тези по договори за управление, които се използват за заплащане на храна и хранителни продукти в ресторанти, заведения за бързо обслужване и обекти за търговия с храни, включително магазини за хранителни стоки, супермаркети, хипермаркети и др., осъществяващи дейност в съответствие с изискванията на Закона за храните, съгласно сключен договор за обслужване с оператор. Ваучерите за храна на електронен носител не са електронни пари по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи. Електронен носител може да бъде физически електронен носител или виртуален електронен носител и се зарежда само с ваучери за храна от оператор.“

бб) В точка г) се правят следните изменения и допълнения:

ааа) Точки 61 и 62 от §1 от допълнителните разпоредби на Закона за корпоративното подоходно облагане се изменят така:

„61. „Обща годишна квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен и електронен носител“ е общата номинална стойност на ваучерите за храна на хартиен и електронен носител за съответната година, които операторите могат да предоставят на работодатели при условията на чл. 209 и чл. 209а.“

62. „Индивидуална квота за предоставяне на ваучери за храна на хартиен и електронен носител“ е номиналната стойност на ваучерите за храна на хартиен и електронен носител, които оператор може да предостави на работодатели по тази квота.“

ббб) Създава се т. 119:

„119. „Преместване“ за целите на чл. 182, ал. 1, т. 4 е това по смисъла на Насоките за регионална държавна помощ (2021/С 153/01).“

7. Параграф 25 се изменя така:

„§ 25. (1) Операторите на ваучери за храна по чл. 209, ал. 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане могат да отпечатват и предоставят ваучери за храна на хартиен носител до 30 юни 2024 г.

(2) За периода от 1 януари 2024 г. до 30 юни 2024 г. данъчно задължените лица могат да предоставят на наетите лица за конкретен месец само ваучери за храна на хартиен носител по чл. 209 от Закона за корпоративното подоходно облагане или само ваучери за храна на електронен носител по чл. 209а от Закона за корпоративното подоходно облагане.

(3) Всички издадени до 31 декември 2022 г. разрешения за осъществяване на дейност като оператор на ваучери за храна от министъра на финансите по чл. 209, ал. 3 - 4 от Закона за корпоративното подоходно облагане се прекратяват от 1 юли 2024 г. Всички права и задължения по наредбата по чл. 209, ал. 6 от Закона за корпоративното

подоходно облагане в редакцията ѝ към 18 януари 2019 г., свързани с ваучерите за храна на хартиен носител се прилагат до изтичане на валидността на издадените ваучери на хартиен носител.

(4) През 2023 г. конкурс за издаване на разрешения за извършване на дейност като оператор по наредбата по чл. 209, ал. 6 от Закона за корпоративното подоходно облагане не се провежда.

(5) Лице, което желае да извършва дейност като оператор на ваучери за храна на електронен носител от 1 януари 2024 г., може да подаде заявление за получаване на разрешение от министъра на финансите в срок от 1 ноември 2023 г. до 15 ноември 2023 г., при изпълнение на следните условия:

1. има внесен основен (регистриран) капитал не по-малко от 2 млн. лв. към момента на подаване на документите за издаване на разрешение;

2. е регистрирано по Закона за данък върху добавената стойност;

3. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

4. няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на подаване на документите за разрешение;

5. се представлява от лица, които:

а) не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани, като за българските граждани обстоятелството относно съдимостта се установява служебно;

б) не са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено с обявяване в несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за откриване на производство по несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;

6. разполага с електронен носител на ваучер за храна, който отговаря на следните изисквания:

а) съдържа уникален идентификационен номер, който позволява индивидуализиране и проследяване на електронния носител;

б) съдържа фирма на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ ;

в) съдържа фирма, единния идентификационен код определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ на работодателя;

г) съдържа изрична забрана за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) съдържа изрична забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия чрез ваучери за храна на електронен носител;

е) съдържа срок на валидност на електронния носител, ако е приложимо;

ж) съдържа думите „ваучер за храна по чл. 209а от ЗКПО“ и „валиден само в България“.

7. разполага с удостоверение, издадено от Българската народна банка за техническа готовност за издаване на ваучер за храна на електронен носител, включително по отношение на това, че ваучерите за храна на електронен носител:

а) предоставят възможност за проследимост на трансакциите;

б) поддържат възможност за идентифициране на фирма на оператора и единния идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ;

в) поддържат възможност за идентифициране на фирма, единния идентификационен код определен от Агенцията по вписванията, съответно единния идентификационен код по БУЛСТАТ на работодателя;

г) поддържа технологично ограничение за тегленето на пари в брой от ваучера за храна на електронен носител;

д) поддържат забрана за покупка на вино, спиртни напитки, пиво и тютюневи изделия по сключен договор с издателя на ваучера;

е) поддържат възможност за проверка на уникалния номер на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна на електронен носител, както и дата на издаване на заповедта на получената от оператора индивидуална квота, по която е предоставен ваучерът за храна;

ж) използват публично документирани средства за техническа защита;

з) съдържат технически ограничения за използване извън територията на Република България;

и) отговаря на други технически изисквания, определени с наредбата по ал. 6.

(6) Разрешението по ал. 5 се издава от министъра на финансите, след съгласуване с Българската народна банка по отношение на съответствието с изискванията на Закона за платежните услуги и платежните системи. Отказ за издаване на разрешение се извършва с мотивирана писмена заповед на министъра на финансите на кандидат, който не отговаря на някое от изискванията по ал. 5 или който е представил неверни данни или информация. Издаването, отказът за издаване на разрешение или отнемането на издаденото разрешение се извършва с писмена заповед на министъра на финансите. Отказът за издаване на разрешение и отнемането му може да се оспорват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“

8. Създава се параграф 25а:

„§ 25а. В Закона за платежните услуги и платежните системи (Обн., ДВ, бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., доп., бр. 37 от 7.05.2019 г., в сила от 7.05.2019 г., изм., бр. 42 от 28.05.2019 г., в сила от 28.05.2019 г., доп., бр. 94 от 29.11.2019 г., изм. и доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г., бр. 12 от 12.02.2021 г., в сила от 12.02.2021 г., изм., бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 29.03.2022 г., изм. и доп., бр. 45 от 17.06.2022 г., изм., бр. 8 от 25.01.2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

а) В чл. 23 се правят следните изменения и допълнения:

аа) създава се нова ал. 5:

„(5) Платежна институция, с която е сключен договор по чл. 209а, ал. 9 от Закона за корпоративното подоходно облагане, поддържа в отделна защитна сметка, за която се прилагат съответно ал. 1 – 3, средствата на оператор на ваучери за храна на електронен носител, предназначени за платежни операции с тези ваучери.“;

бб) досегашната ал. 5 става ал. 6.

б) В чл. 41 се създава ал. 4:

„(4) Дружество за електронни пари, с което е сключен договор по чл. 209а, ал. 9 от Закона за корпоративното подоходно облагане, поддържа в отделна защитна сметка, за която се прилагат съответно чл. 23, ал. 1 – 3, средствата на оператор на ваучери за храна на електронен носител, предназначени за платежни операции с тези ваучери.“.

9. В Преходните и заключителни разпоредби се създава нов параграф 31:

„§ 31. Данните и информацията по чл. 25б, ал. 2 от Закона за националната агенция за приходите за периода от 1 януари 2023 г. до 30 септември 2023 г. се подават от пощенските оператори в срока за подаване на данните и информацията за трето тримесечие на 2023 г.“

10. Параграф 37 се изменя така:

„§ 37. Законът влиза в сила от 1 януари 2023 г. с изключение на:

1. Параграф 3, който влиза в сила от 1 юли 2023 г.

2. Параграфи 8 и 9, които влизат в сила от 1 декември 2023 г.

3. Параграф 14, който влиза в сила три дни след обнародването на закона в „Държавен вестник“, освен:

а) точки 2 и 9 по отношение на чл. 182а – 182г, т. 13 – 14, т. 16 – 17 и т. 19, които влизат в сила девет месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“;

б) точка 6 по отношение на чл. 127и, ал. 1 и 2, който влиза в сила от 1 октомври 2023 г., и по отношение на чл. 127и, ал. 3, 4 и 5, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.

4. Параграфи 17, 18 и 20, които влизат в сила девет месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

5. Параграф 19, който влиза в сила осем месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

6. Параграфи 22 и 23, които влизат в сила три дни след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

7. Параграф 24, т. 3 - 9 и т. 10, букви „а“-„в“ и § 25, които влизат в сила от 1 януари 2024 г.

8. Параграф 26, който влиза в сила от 1 август 2023 г.

9. Параграф 27:

а) т. 1 и 4, буква „а“, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“.

б) т. 2 и 3, които влизат в сила от 1 септември 2023 г.

в) т. 4, буква „б“, която влиза в сила от 1 октомври 2023 г.

10. Параграф 29, който влиза в сила от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г.

11. Параграф 30, който влиза в сила три дни след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

12. Параграфи 33 и 34, които влизат в сила три месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник“.“

МОТИВИ:

Според настоящата редакция на Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти фактите и обстоятелствата, засягащи наличностите и операциите по сметките и влоговете на клиентите на банката и съответно фактите и обстоятелствата, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, представляват банкова,

съответно търговска тайна и не могат да бъдат разкривани по искане на публичен изпълнител.

Поради това информацията за наличностите и движенията по банковите сметки на длъжника, както и информацията относно наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник не може да бъде предоставяна по искане на запитващия орган на друга държава членка съгласно член 5, параграф 1 от Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 година относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки.

Така предвиденото в българското законодателство ограничение е в нарушение на член 5 от Директива 2010/24/ЕС, като това е и становището на Европейската комисия.

Съгласно член 5, параграф 1 от Директива 2010/24/ЕС запитаният орган трябва да предостави всяка информация, която е от предполагаемо значение за запитващия орган при събиране на неговите вземания. Информацията за наличностите и движенията по банковите сметки на длъжника отговаря на това условие.

В член 5, параграф 2 от Директива 2010/24/ЕС се предвиждат някои изключения от това задължение, включително когато запитаният орган не би могъл да се сдобие с тази информация за целите на събиране на подобни вземания, възникнали в запитаната държава членка.

От член 5, параграф 3 от Директива 2010/24/ЕС обаче следва, че тези изключения не позволяват на запитания орган на държава членка да откаже да предостави информация само защото информацията се държи от банка, друга финансова институция, лице, посочено или действащо като агент или доверено лице. С други думи, запитаният орган не може да откаже да предостави информацията поради банкова или търговска тайна. Следователно банковата и търговската тайна са извън обхвата на изключенията, изброени в член 5, параграф 2 от Директивата.

Понастоящем съгласно Закона за кредитните институции и Закона за пазарите на финансови инструменти именно банковата и търговската тайна са причината, поради която българските публични изпълнители нямат достъп до информацията за наличностите и движенията по банковите сметки на длъжника, както и до информацията относно наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, и не могат да предоставят тази информация на запитващия орган на друга държава членка.

Поради това, включително и по мнение на Европейската комисия, българското законодателство не е в съответствие с член 5 от Директива 2010/24/ЕС, тъй като възпрепятства предоставянето на информация за наличностите и движенията по банковите сметки на длъжника на запитващите органи на други държави членки.

Прецизират се параграфи 15, 16 и 37 относно влизането в сила на някои разпоредби от законопроекта.

Предложените промени касаещи ваучерите за храна на електронен носител, са с цел въвеждането на допълнителни условия и критерии, свързани с функционирането на новата система за ваучери за храна на електронен носител, както и осигуряването на по-плавен преход и възможност за навременно справяне с техническите предизвикателства пред отделните участници в схемата.

ВНОСИТЕЛИ:

Венко Сабрутев...

Божидар Божинов

Емилия Белоградова

Радослав Василев

Кирил Петков

Георги Ганев

Бенямин Хасан

Нели Димитрова

Катя Попова

Искрен Лилев

Искрен Арабаджиев

Петър Кумански

Росица Бакърова